

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Jaren geleden werd aan mij voorgesteld om in de Duitse taal een toespraak te houden voor een Duitse delegatie die was gekomen om Marokko te bezoeken. Ik aanvaardde het voorstel en de delegatie kwam. Het aantal individuen was zeventien. Het waren mannen en vrouwen uit alle delen van Duitsland. De toespraak vond plaats in het gemeentehuis van de nieuwe stad in Meknes in de avond van zondag 24 muḥarram 1388, overeenkomend met 21 april 1968. De tekst van de toespraak was (als volgt):

Dames en heren,

Ik groet jullie hartelijk en ik verwelkom jullie. Er was voorgesteld dat ik een toespraak voor jullie zou houden over de gunsten van de Islam in jullie taal, het Duits, dus ik aanvaardde het verzoek om met jullie bijeen te komen. Ik zal in het kort spreken. Daarna ben ik bereid om antwoord te geven op wat mij bereikt aan vragen.

Wat is de betekenis van de Islam?

Een Engelse wetenschapper heeft gezegd: De Islam is het overgeven en het onderwerpen aan de wil van Allah, de Verhevene. Jullie zouden kunnen zeggen: Hoe weten wij wat de wil van Allah, de Verhevene is? Ik antwoord (daarop) dat wij het weten door middel van de Boodschappers die Allah naar ons gestuurd heeft, zoals Nūḥ (Noach), Ibrāhīm (Abraham), Mūsā (Mozes), ʿĪsā (Jezus) en Mohammed (zegeningen van Allah zij met hen allen). Jullie zouden kunnen zeggen: Deze boodschappers kwamen met verschillende wetgevingen. Ik zeg

(daarop): Ook al waren hun wetgevingen verschillend, ze verschilden niet wat betreft twee geweldige zaken:

Ten eerste: De eenheid van Allah, met het geloof dat Hij Allah is, Degene Die de hemelen en de aarde heeft geschapen. Hij is de Schepper van alles, de Organisator van alles. Alleen Allah dient dus aanbeden te worden. Alleen naar Hem dienen de verzoeken om behoeften en verlichting van de zorgen gericht te worden. Er dient alleen bij Hem hulp gezocht te worden.

Ten tweede: Het bewerkstelligen van rechtvaardigheid en gelijkheid tussen alle mensen. Dus als wij geloven in deze twee fundamenteën en er werkelijk aan vasthouden dan kunnen wij in vrede leven, samenwerkend voor het algemeen belang. Daarin ligt de gelukzaligheid van ons allen.

De Islam heeft ons geleerd om te geloven dat 'Īsā al-Masīḥ (Jezus Christus) een van de geweldigste boodschappers van Allah is en dat zijn moeder een zuivere oprechte vrouw is, en dat Allah, de Verhevene, ons een wonder heeft getoond dat aan ons bewijst dat Hij bij machte is om een zoon te scheppen zonder een vader en dat Hij hem geschonken heeft aan de maagd Maryam (Maria). Dit geloof bij ons is gelijk aan ons geloof in de oprechtheid van Mohammed ﷺ. Wie er niet in gelooft is geen moslim. De Islam beveelt ons om te geloven in alle Profeten en Boodschappers, zowel degenen onder hen die wij kennen als degenen die wij niet kennen, aangezien Allah naar elke gemeenschap een Boodschapper heeft gezonden. Hij heeft geen enkele gemeenschap verwaarloosd gelaten.

Als men zegt: Als dat het geloof van de moslims is, waarom zien wij dan dat zij de laatste tijden achter blijven? Dan is het antwoord¹: Dat de moslims toen zij de Koran en de leiding van Mohammed ﷺ volgden, zich vasthiielden aan zijn Soenna en oordeelden volgens zijn Wetgeving, toen waren zij de gelukkigste en rijkste mensen, de geweldigste mensen wat betreft vooruitgang en beschaving en waren zij de meest machtige mensen. Toen zij het volgen van de Koran en de Boodschapper nalieten, verdween hun kracht, hun geluk, hun samenkomst en hun samenwerking en zijn zij vervallen naar de situatie waarin zij nu verkeren.

---

¹ In de oorspronkelijke tekst stond: [فالواجب]. Dit heb ik gewijzigd naar: [فالجواب], omdat dit vanuit de context logischer is. Waarschijnlijk zijn de letters per ongeluk door elkaar gehaald.

Vragen en antwoorden:

1. Wat is de mening van de Islam omtrent deze Europese beschaving? Kan de moslim combineren tussen het vasthouden aan de Islam en het nemen van een deel van de Europese beschaving?

Antwoord: De Islam verwelkomt de Europese beschaving met haar ontdekkingen, uitvindingen en fabricages. Het is er absoluut niet mee in strijd. Integendeel, de Islam stimuleert het en spoort er toe aan, binnen haar stelregels en fundamenteën. Het wint daar iets mee, het verliest niets.

2. Hoe kunnen de arbeiders in de fabrieken de vijf gebeden verrichten?

Antwoord: Het gebed is de steunpilaar van de Islam. De Islam kan niet bestaan zonder gebed. Er is daarin geen moeilijkheid, noch belemmering van het werk. Want elk gebed van de vijf gebeden wordt volbracht in vijf minuten. De biddende is niet genoodzaakt om naar een gebedshuis te gaan. Integendeel, hij bidt op de plaats van zijn werk, aangezien de hele aarde een plek van gebed is volgens de Islam.

De arbeiders kunnen in twee groepen worden verdeeld: Een groep bidt en een andere groep verricht het werk. Daarna komt de groep die gebeden heeft het werk vervolgen en gaat de groep die niet werkt bidden. De meeste gebeden zijn echter voorgeschreven op rusttijden zoals al-Maghrib, al-‘Ishā’, aṣ-Ṣubḥ en az-Zuhr. De Islam heeft het toegestaan voor zowel de groep als het individu om in geval van nood az-Zuhr en al-‘Aṣr samen te voegen en om al-Maghrib en al-‘Ishā’ samen te voegen aan het begin van de tijd voor al-‘Ishā’.

3. Een mevrouw zei: Hoe kunnen de arbeiders in hun fabrieken vasten in de maand Ramadan vanaf al-Fajr (zonsopgang) tot al-Ghurūb (zonsondergang), als zij vasten dan wordt het werk vertraagd?

Antwoord: Ik zei tegen haar: Voordat ik antwoord geef op jouw vraag, verzoek ik dat jij een verhaal aanhoort dat ik jou ga vertellen. Ik was in Bonn in Duitsland in het jaar 1938. Ik at in een pension waarvan de eigenaar mijnheer Schmitt heette. Toen de maand Ramadan bijna aanbrak zei ik tegen hem: ‘Ik verzoek je dat je alsjeblieft mijn lunch van de middag uitstelt tot zes uur, na zonsondergang, voor een periode van dertig dagen.’ Hij zei: ‘Waarom?’ Ik zei tegen hem: ‘Ramadan is aangebroken. Het is een maand van vasten. De moslims vasten in deze maand vanaf zonsopgang tot zonsondergang.’ Hij zei tegen mij: ‘Jij eet in wezen helemaal niks?’ Ik zei: ‘Nee.’ Hij zei tegen mij: ‘Dan zal je sterven.’ Ik zei: ‘Ik zal niet sterven, als Allah het wil.’ Hij zei tegen mij: ‘Weet dat ons land koud is. Een mens heeft hier meer

nodig dan dat hij nodig heeft in jouw land.’ Ik zei tegen hem: ‘Geef mij antwoord over het uitstellen van de lunch.’ Hij zei tegen mij, met zijn vrouw naast hem: ‘Wij kunnen voor jou jouw lunch maken om zes uur zoals jij hebt verzocht, behalve op zondag, want de bedienden werken dan niet. Mijn vrouw is degene die het avondeten maakt. Jij moet dan wachten tot acht uur.’ Ik zei: ‘Geaccepteerd.’ In die tijd had ik last van een maagzweer. De artsen waren het er over eens dat degene die er last van heeft elke twee of drie uur een beetje moet eten, maar ik was ongehoorzaam aan hun instructie.

Voordat ik begon met vasten woog ik mezelf op een weegschaal die het gewicht uit zichzelf (automatisch) registreert. Ik bewaarde het kaartje waarop mijn gewicht stond. Toen (de maand) Ramadan was afgelopen woog ik mezelf (wederom) en kwam er achter dat ik vier pond was aangekomen. Ik nam de twee kaartjes waarop de datum van het wegen stond naar mijnheer Schmitt. Toen hij ze las verbaasde hij zich enorm en zei hij tegen mij: ‘Zolang een mens leeft zullen er zaken voor hem onthuld worden waar hij eerder onwetend over was.’

Nu beantwoord ik jouw vraag: Weet dat een mens is samengesteld uit een geest en een lichaam. De beheersing is voor de geest, niet voor het lichaam. Aanbidding is de lunch van de geest. Wanneer de geest sterker wordt dan geeft hij het lichaam een buitengewone kracht. Wij moslims vasten (in de maand) Ramadan al sinds veertienhonderd jaar, terwijl onze arbeid voortduurt en niet stilligt. Stel dat de moslimarbeider slechts vier uur werkt in plaats van acht uur. Hoeveel heeft hij verloren?

Het antwoord: Hij heeft 120 uur in het jaar verloren, omdat het werk bij ons toegestaan is op alle dagen. Het is niet verplicht voor ons om het te laten op een bepaalde dag in de week, terwijl jullie gedwongen worden om het werk op zaterdag een halve dag en op zondag in het geheel neer te leggen. Dus jullie verliezen elke week 12 uur, naast de vele feestdagen, zoals kerstmis, Pasen en dergelijke. Dus als we 12 uur vermenigvuldigen met 52 (het aantal weken in een jaar) dan is de uitkomst 624 uur.

Dus hoe denk jij over de verhouding tussen datgene wat de moslims verliezen vanwege het vasten, aangenomen dat zij verliezen, en tussen datgene wat de christenen verliezen? Er is een geweldig verschil tussen 120 uur en 624 uur. Daarop verwonderden de toehoorders zich en zij toonden hun verwondering met dit antwoord dat tot zwijgen brengt.

Ik zei tegen haar: Het is verboden voor de joden om op zaterdag te werken. Voor hen, hun bedienden, hun dieren, hun auto's en de rest van hun machines, naar analogie met de dieren, is het verboden om te werken vanaf vrijdagavond tot aan het einde van zaterdag, evenals op hun vele feestdagen. Als zij samenleven met de christenen zoals de joden in

Europa en Amerika dan moeten zij elke week twee dagen het werk stilleggen. Zijn hun werkzaamheden vertraagd en achtergelopen?

Hierbij stond een man op, genaamd dr. Keeker. Hij gaf onvoorbereid een lange eloquente toespraak waarin hij mij en mijn welsprekendheid met het Duits prees. Daarover was ik het niet met hem eens, omdat de taal die niet elke dag wordt gebezigd door middel van spreken, schrijven en lezen onvermijdelijk afneemt door het vergeten van enkele woorden en het vloeiend spreken in die taal achteruit gaat. Vervolgens prees hij wat de delegatie had gezien in Marokko aan bedrijvigheid en netheid, de vruchtbaarheid van de grond, het milde klimaat, de schoonheid van het landschap en de vriendelijkheid van de inwoners. In het bijzonder vermeldde hij de overvloedige aanwezigheid van de limoen die sinaasappel wordt genoemd en dat de delegatie er van genoten heeft.

De spreker vertelde aan het begin van zijn toespraak dat hij sprak in naam van de delegatie bestaande uit 17 personen uit alle delen van de Bondsrepubliek Duitsland. Ik stelde voor aan de delegatieleider om deze spreker te verzoeken om de inhoud van zijn toespraak voor hem op te schrijven, omdat het erg belangrijk was.

Nadat de toespraak was afgelopen bedankte ik hem voor zijn prijzing en zijn lof voor ons land en de verwondering van de delegatie met datgene wat zij gezien hadden. Ik vertelde hem dat de Marokkanen van oudsher houden van de Duitsers. Wij verzoeken Allah, de Verhevene, om de dag zeer nabij te laten zijn dat Duitsland met voorspoed en geluk herenigd wordt. Elk objectief persoon en elke voorstander van vrijheid en rechtvaardigheid overal ter wereld deelt dit verzoek. Vervolgens applaudisseerden zij luid, zoals zij op dezelfde manier applaudisseerden aan het einde van mijn eerste toespraak en aan het einde van de antwoorden. Ik nam afscheid van hen en ging weg.

Dit is de vertaling van de toespraak die dr. Keeker hield namens de Duitse delegatie die hem vergezelde als antwoord op mijn toespraak:

‘Geachte heer dr. Al-Hilālī, wij danken u enorm, uit de grond van ons hart, voor uw toespraak waarin u de beginselen van de Islam heeft uitgelegd en de fundamenten heeft verduidelijkt die onze religie en uw religie verenigen, namelijk: het geloof dat Allah één god is waar wij ons aan dienen te onderwerpen en dienen over te geven aan Zijn Wil, geprezen is Hij, en de wens dat wij in vrede zullen leven met alle volkeren, harmonieus en samenwerkend aan het algemene goed. Wij waren enorm onder de indruk toen wij honderden mensen zagen samenkomen in de moskeeën om het gebed op tijd te verrichten.

De leden van onze delegatie kwamen uit alle hoeken van West-Duitsland. Zij vertegenwoordigen het in het geheel, van München (in het zuiden) tot Hamburg (in het noorden), van Frankfurt (in het westen) tot Hannover (in het oosten). Wij hebben uw land leren kennen. Wij hebben erin een overvloed aan bomen en sinaasappels gezien en wij hebben genoten van wat wij ervan gekocht hebben in de markten. Wij kennen de overblijfselen van de cultuur van uw voorgangers in Portugal en Spanje².

Wij willen nog meer genieten van wat wij gezien hebben door nog een week rond te reizen om het moderne nieuwe Marokko te bezichtigen. We hebben de oude steden gezien en (ook) de moderne nieuwe steden. We waren onder de indruk van de industriële ontwikkeling en de agrarische werkzaamheden in de vruchtbare gronden en in de weinig vruchtbare gronden. Wij waren verbaasd over wat wij zagen aan netheid van de boerderijen en de zorg die de boeren overal gaven.

Wij hebben overal gezien dat dit Marokkaanse volk verkeert in een situatie waarin zij controle kunnen krijgen over hun mogelijkheden. En zij zullen een goede passende positie bekleden in de familie der Europese volkeren. Wij waren in het bijzonder onder de indruk van het zien van de vele jongeren in uw land. Waar wij ook heen gingen, wij zagen het verlangen naar onderwijs en orde. Wij zijn verheugd met deze ontwikkeling die wij gezien hebben in het nieuwe Marokko. Wij zijn er zeker van dat uw jonge land eveneens zal vooruitgaan in de toekomst.

Wij bedanken u nogmaals voor deze gelegenheid die u voor ons mogelijk heeft gemaakt ter kennismaking met uw volk. Wat u betreft, geachte professor, ik prijs uw beheersing van de Duitse taal enorm. Was getekend: Dr. Keecker.³

---

² De bedoeling hier is Al-Andalus in de periode van de Islamitische overheersing van 711 tot 1492.

³ Bron: Mohammed Taqī ad-Dīn al-Hilālī, 'Kalima fi faḍā'il al-Islām, alqaytuhā 'alā wafd Almānī', *Daouat El Hak* 4 (1977) 32-34. Vertaling en annotatie: Abu Junayd.